

**T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığına,
T.C. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
Ankara**

İstanbul, 20 Ocak 2015

Ref: HD/gu/15-84

TÜSİAD olarak her aşamasını yakından takip ettiğimiz ve katkı verdiğimiz Türk Ticaret Kanunu'nun uygulanmasında karşılaşılan sorunların tespit edilmesi ve giderilmesi amacıyla yürütülen çalışmaları memnuniyetle karşılıyoruz. Bu kapsamda Bakanlığınızca hazırlanarak kamuoyunun görüşüne sunulan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Değiştirilmesi Öngörülen Maddelere İlişkin Taslak TÜSİAD Görüşü ekte değerlendirmenize arz edilmektedir.

Bildiğiniz gibi TTK'nın ve ikincil mevzuatının gözden geçirilmesi YOİKK Şirket İşlemleri ve Kurumsal Yönetim Teknik Komitesinin uzun bir zamandır üzerinde çalıştığı, görüş ve rapor oluşturduğu bir eylem alanıdır. Bu çerçevede, TOBB, TÜSİAD, TİM ve YASED'in Teknik Komite Üyeleri olarak, Türk Ticaret Kanunu ve ikincil düzenlemelerin uygulanmasının gözlemlenmesi ve uygulamada ortaya çıkabilecek sorunların tespit edilmesine ilişkin bir Çalışma Raporu hazırlamışlardır. Özel sektör temsilcileri arasında uzun bir istişare ve önceliklendirme sürecinden geçerek hazırlanan raporu ekte yeniden dikkatinize sunmak isteriz.

Bu vesile ile TÜSİAD olarak, Çalışma Raporunun dışında kalan ancak ayrıca önem verdiğimiz diğer maddelere ilişkin Görüşümüzü "6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Değiştirilmesi Önerilen Maddeler" başlıklı doküman ile yine ekte değerlendirmelerinize sunarız.

Şirketlerimizin Türk Ticaret Kanunu'nun uygulanmasında karşılaştığı sorunlarının giderilerek rekabet güçlerinin artırılması kapsamında gerçekleştirilecek tüm çalışmalara katkı sağlamaya hazır olduğumuzu bildirir, saygılar sunarım.

(Orijinali imzalıdır.)

Haluk DİNÇER

Yönetim Kurulu Başkanı

EK 1: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Değiştirilmesi Öngörülen Maddelere İlişkin Taslak TÜSİAD Görüşü

EK 2: Türk Ticaret Kanunu ve ikincil düzenlemelerin uygulanmasının gözlemlenmesi ve uygulamada ortaya çıkabilecek sorunların tespit edilmesine ilişkin Çalışma Raporu

EK 3: 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda Değiştirilmesi Önerilen Maddeler

**GÜMRÜK KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI
TASLAĞI'NDA YER ALAN 6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNDA
DEĞİŞTİRİLMESİ
ÖNGÖRÜLEN MADDELERE DAİR TÜSİAD GÖRÜŞÜ
TS/ŞİB/15-04**

TEKLİF EDİLEN TASLAK MADDE METNİ	TÜSİAD ÖNERİSİ
<p>G) Şirketler topluluğu</p> <p>MADDE 195</p> <p>(...)</p> <p>(5) Ticaret şirketi olmayan ve merkezi veya yerleşim yeri yurt içinde ya da dışında bulunan bir teşebbüsün, merkezi yurt içinde olan en az üç ticaret şirketinde hakimiyet sağlaması halinde, teşebbüs ile bağlı şirketler hakkında da 195 ilâ 209 uncu maddeler ile bu Kanundaki şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanır. Hâkim teşebbüs tacir sayılır. Konsolide tablolar hakkındaki hükümler saklıdır.</p> <p>(...)</p>	<p>G) Şirketler topluluğu</p> <p>MADDE 195</p> <p>(...)</p> <p>(5) Ticaret şirketi olmayan ve merkezi veya yerleşim yeri yurt içinde ya da dışında bulunan bir teşebbüsün, <u>en az birinin</u> merkezi yurt içinde olan en az üç ticaret şirketinde <u>doğrudan veya dolaylı olarak</u> hakimiyet sağlaması halinde, teşebbüs ile bağlı şirketler hakkında da 195 ilâ 209 uncu maddeler ile bu Kanundaki şirketler topluluğuna ilişkin hükümler uygulanır. Hâkim teşebbüs tacir sayılır. Konsolide tablolar hakkındaki hükümler saklıdır.</p> <p>(...)</p>

Gereke: Teklif edilen taslak madde metninin 5. fıkrasında, teşebbüsün hâkimiyet sağlayacağı ticaret şirketlerinin üçünün de merkezinin yurt içinde olması gerekliliği değişiklik önerisinin gerekçesinde yer almamakta ve şirketler topluluğu hükümlerinin koruduğu menfaatlerle çelişmektedir. Bu sebeplerle, teşebbüsün hâkimiyet sağladığı asgari ticaret şirket sayısı korunmuş ve fakat bu şirketlerden yalnızca birinin merkezinin yurt içinde olması açıklığa kavuşturularak maddenin (1). bendi ile paralellik sağlanmıştır. Teklif edilen taslak madde metninin 5. fıkrasında hâkimiyetin doğrudan veya dolaylı olabileceğinin belirtilmesi maddenin yorumundan karışıklık yaşanmasının önüne geçecektir.

<p>2. Devredilemez görev ve yetkiler</p> <p>MADDE 375</p> <p>(1) Yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri şunlardır:</p> <p>(...)</p> <p>d) 371 inci maddenin yedinci fıkrası uyarınca sınırlı yetki verilenler ile bir şubenin işleriyle ilgili olarak temsile yetkili kılınanlar hariç, müdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları.</p>	<p>2. Devredilemez görev ve yetkiler</p> <p>MADDE 375</p> <p>(1) Yönetim kurulunun devredilemez ve vazgeçilemez görev ve yetkileri şunlardır:</p> <p>(...)</p> <p>d) 371 inci maddenin yedinci fıkrası uyarınca sınırlı yetki verilenler ile bir şubenin işleriyle ilgili olarak temsile yetkili kılınanlar hariç, mMüdürlerin ve aynı işleve sahip kişiler ile imza yetkisini haiz bulunanların atanmaları ve görevden alınmaları.</p>
--	--

Gerekeçe: Kanunun 371. maddesinin yedinci fıkrası uyarınca anonim şirket yönetim kurulu, sınırlı yetki verilenler ile bir şubenin işleriyle ilgili olarak temsile yetkili olanları atama ve görevden almak üzere yetkili kılınmış ve bu kişilerin ticaret siciline tescil ve ilan edilecekleri açıkça hükme bağlanmıştır. Teklif edilen taslak madde metninin (d) bendindeki değişikliğin kabulü hâlinde, kanunun 371 ve 375. maddeleri arasında bir çelişki yaratılacak ve yönetim kurulunun bu yetkisini başka bir organ veya kişiye devredebileceği algısı oluşacaktır. Anılan sebeplerle, teklif edilen taslak madde metninin (d) bendindeki değişiklik önerisi reddedilmiştir.

Teklif edilen taslak madde metninin (d) bendindeki değişikliğin kabulü hâlinde, Kanunun 371. maddesinin yedinci fıkrasının da buna paralel tadil edilmesi gerekecek ve yönetim kurulunun sınırlı yetki verilenler ile bir şubenin işleriyle ilgili olarak temsile yetkili olanları atama ve görevden alma yetkisini kime (örneğin genel kurula, Murahhas üyeye veya müdürlere) devredebileceği ve bu yetkileri devralan kişilerin atamaları ne şekilde ticaret siciline tescil ve ilan edecekleri uygulamada oluşacak tereddütleri gidermek adına açıkça düzenlenmelidir.

<p>A) Sermayenin artırılması</p> <p>MADDE 456</p> <p>(1) İç kaynaklardan yapılan artırım hariç, payların nakdî bedelleri tamamen ödenmediği sürece sermaye artırılmaz. Sermayenin yüzde beşinden azının ödenmemiş olması sermaye artırımını engellemez.</p>	<p>A) Sermayenin artırılması</p> <p>MADDE 456</p> <p>(1) İç kaynaklardan yapılan artırım hariç, <u>sermayenin en az yüzde doksan beşi</u> payların nakdî bedelleri tamamen ödenmediği sürece sermaye artırılmaz. Sermayenin yüzde beşinden azının ödenmemiş olması sermaye artırımını engellemez.</p>
---	---

Gerekeçe: Maddenin ilk cümlesinde iç kaynaklardan sermaye artırımının hariç tutulması ve maddenin ikinci cümlesi uygulamada karışıklık yaratmaktadır. Maddenin amacı, iç kaynaklardan yapılan artırımlar haricinde, sermaye artırımlarında göz ardı edilebilecek oranda eksikler dışında payların nakdi bedellerinin ödenmiş olması şartının getirilmesidir. Bu kapsamda, ikinci cümlelerin tamamen silinerek, sermayenin en az yüzde doksan beşinin ödenmiş olması şartının getirilmesi uygun olacaktır.

<p>III - İç kaynaklardan sermaye artırımı</p> <p>MADDE 462</p> <p>(...)</p> <p>(3) Bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması hâlinde, bu fonların sermayeye dönüştürülmesi ile birlikte sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla da sermaye artırılabilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımlarında, fonun tamamının sermayeye dönüştürülmesi zorunludur. Artırım genel kurul veya yönetim kurulu kararının ve esas sözleşmenin ilgili maddelerinin değişik şeklinin tescili ile kesinleşir. Tescil ile o anda mevcut pay sahipleri mevcut paylarının sermayeye oranına göre bedelsiz payları kendiliğinden iktisap ederler. Bedelsiz paylar üzerindeki hak kaldırılamaz ve sınırlandırılmaz; bu haktan vazgeçilemez.</p>	<p>III - İç kaynaklardan sermaye artırımı</p> <p>MADDE 462</p> <p>(...)</p> <p>(3) Bilançoda sermayeye eklenmesine mevzuatın izin verdiği fonların bulunması hâlinde, bu fonların sermayeye dönüştürülmesi ile birlikte sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla da sermaye artırılabilir. Bu şekilde yapılacak sermaye artırımlarında, fonun tamamının sermayeye dönüştürülmesi zorunludur. <u>Ancak, bu amaçla yapılacak genel kurul toplantısında bütün pay sahiplerinin temsil edilmeleri ve sermaye artırımına ilişkin kararın oy birliğiyle alınmış olması şartıyla bu fonlar sermayeye eklenmeksizin de sermaye artırımı yapılabilir.</u> Artırım genel kurul veya yönetim kurulu kararının ve esas sözleşmenin ilgili maddelerinin değişik şeklinin tescili ile kesinleşir. Tescil ile o anda mevcut pay sahipleri mevcut paylarının sermayeye oranına göre bedelsiz payları kendiliğinden iktisap ederler. Bedelsiz paylar üzerindeki hak kaldırılamaz ve sınırlandırılmaz; bu haktan vazgeçilemez.</p>
---	---

Gereke: Gümrük ve Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nün 67300147.431.04/548 sayılı, 23 Ocak 2013 tarihli "Sermaye Artırımı" konulu genelgesi ile paralel olarak genel kurulda oy birliği ile karar alınması halinde fonlar sermayeye eklenmeden sermayenin taahhüt edilmesi yoluyla sermaye artırımı yapılması önerilmektedir. Bu sayede, hali hazırda uygulanan ikincil mevzuat ile uyum sağlanmış olacak ve uygulamada kolaylık sağlanacaktır. Söz konusu değişiklik önerisi, tüm pay sahiplerinin onayının aranması itibarıyla hükmün korumak istediği menfaat ile de çelişmemektedir.

<p>C) Nama yazılı payların ve pay senetlerinin devrinde ilke</p> <p>MADDE 490</p> <p>(1) Kanunda veya esas sözleşmede aksi öngörülmedikçe, nama yazılı paylar veya pay senetleri, herhangi bir sınırlandırmaya bağlı olmaksızın devredilebilirler.</p> <p>(3) Pay senedi bastırılmamış nama yazılı payın devri ve devir borcunu doğuran işlemler yazılı şekilde yapılır ve tarafların imzaları noterce onaylanır.</p>	<p>C) Nama yazılı payların ve pay senetlerinin devrinde ilke</p> <p>MADDE 490</p> <p>(1) Kanunda veya esas sözleşmede aksi öngörülmedikçe, nama yazılı paylar veya pay senetleri, herhangi bir sınırlandırmaya bağlı olmaksızın devredilebilirler.</p> <p>(2) Pay senedi bastırılmamış nama yazılı payın devri ve devir borcunu doğuran işlemler yazılı şekilde yapılır ve tarafların imzaları noterce onaylanır.</p>
---	---

Gerekçe: Alacağın devri yolu ile yazılı olarak devredilen çıplak nama yazılı paylar bakımından ayrıca noter onayı şartı getirilmesi hukuk güvenliği açısından herhangi bir olumlu getiri sağlamayacak, sadece sözleşmedeki imzaları tasdik etmekle görevli noter önünde yapılan işlemin devreden veya devralanın menfaatini korumayacak ve taraflar üzerinde ilave masraf ve iş yüküne sebep olacaktır. Bu nedenle, maddenin son fıkrasında belirtilen değişikliğin yapılması önerilmektedir.

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNDA DEĞİŞTİRİLMESİ ÖNERİLEN
MADDELER
TS/ŞİB/15-05**

YÜRÜRLÜKTE OLAN MADDE METNİ	TÜSİAD ÖNERİSİ
<p>MADDE 371</p> <p>(...)</p> <p>(7) Yönetim kurulu, yukarıda belirtilen temsilciler dışında, temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyelerini veya şirkete hizmet akdi ile bağlı olanları sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını olarak atayabilir. Bu şekilde atanacak olanların görev ve yetkileri, 367 nci maddeye göre hazırlanacak iç yönergede açıkça belirlenir. Bu durumda iç yönergenin tescil ve ilanı zorunludur. İç yönerge ile ticari vekil ve diğer tacir yardımcılarını atanamaz. Bu fıkra uyarınca yetkilendirilen ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını da ticaret siciline tescil ve ilan edilir. Bu kişilerin, şirkete ve üçüncü kişilere verecekleri her tür zarardan dolayı yönetim kurulu müteselsilen sorumludur.</p>	<p>MADDE 371-</p> <p>(...)</p> <p>(7) Yönetim kurulu, yukarıda belirtilen temsilciler dışında, temsile yetkili olmayan yönetim kurulu üyelerini veya şirkete hizmet akdi ile bağlı olanları sınırlı yetkiye sahip ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını olarak atayabilir. Bu şekilde atanacak olanların görev ve yetkileri, 367 nci maddeye göre hazırlanacak iç yönergede açıkça belirlenir. Bu durumda iç yönergenin, <u>söz konusu yetkilendirme ile ilgili bölümünün</u> tescil ve ilanı zorunludur. İç yönerge ile ticari vekil ve diğer tacir yardımcılarını atanamaz. Bu fıkra uyarınca yetkilendirilen ticari vekil veya diğer tacir yardımcılarını da ticaret siciline tescil ve ilan edilir. Bu kişilerin, şirkete ve üçüncü kişilere verecekleri her tür zarardan dolayı yönetim kurulu müteselsilen sorumludur.</p>

Gerekçe:

Maddenin son cümlesi, halihazırda Madde 553'te öngörülen düzenleme ile çelişmektedir. Zira Madde 553 uyarınca, yönetim kurulunun kanundan ve esas sözleşmeden doğan yetkilerini, kanuna uygun olarak devretmesi halinde, sadece söz konusu görev ve yetkileri devralan kişilerin seçiminde makul derecede özen göstermediklerinin ispat edilmesi halinde sorumlu olacakları; buna karşılık bu kişilerin fiil ve kararlarından sorumlu olmayacakları öngörülmüş. Buna karşılık, Madde 371'in son cümlesine eklenen ifade ile, yönetim kurulu üyelerinin, iç yönerge ile, kanuna uygun olarak görev ve yetkilerini devrettikleri kişilerin, üçüncü kişilere verecekleri her türlü zarardan müteselsilen sorumlu olacağı öngörülmüştür. Söz konusu ifadenin bu şekilde muhafaza edilmesi durumunda, iç yönerge çıkararak belirli görev ve yetkilerini murahhas üyelere devretmiş olsa dahi, yönetim kurulu üyeleri, Madde 553'teki düzenlemeye rağmen murahhas üyelerin söz konusu görev ve yetkilerini ifa ederken üçüncü kişilere verecekleri her türlü zarardan sorumlu olmaya devam edecektir. Bu düzenleme, Madde 553 ile çeliştiğinden, söz konusu ifadenin çıkarılması uygun olacaktır.

MADDE 1530

(...)

(2) Ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, alacaklı, kanundan veya sözleşmeden doğan tedarik borcunu yerine getirmiş olmasına rağmen, borçlu, gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâller hariç, sözleşmede öngörülmüş bulunan tarihte veya belirtilen ödeme süresinde borcunu ödemezse, ihtara gerek olmaksızın temerrüde düşer.

(3) Mütemerrit borçlunun alacaklısı sözleşmede öngörülen tarihten ya da ödeme süresinin sonunu takip eden günden itibaren, şart edilmemiş olsa bile faize hak kazanır.

(4) Sözleşmede ödeme günü veya süresi belirtilmemişse veya belirtilen süre beşinci fıkraya aykırı ise, borçlu aşağıdaki sürelerin sonunda ihtara gerek kalmaksızın mütemerrit sayılır ve alacaklı faize hak kazanır:

a) Faturanın veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından alınmasını takip eden otuz günlük sürenin sonunda.

(...)

MADDE 1530

(...)

(2) Ticari işletmeler arasında mal ve hizmet tedariki amacıyla yapılan işlemlerde, alacaklı, kanundan veya sözleşmeden doğan tedarik borcunu yerine getirmiş olmasına rağmen, borçlu, gecikmeden sorumlu tutulamayacağı hâller hariç, sözleşmede belirli vade özelliğini taşıyacak şekilde öngörülmüş bulunan tarihte veya belirtilen ödeme süresinde borcunu ödemezse, ihtara gerek olmaksızın temerrüde düşer. Sözleşmede ödeme süresi düzenlenmiş ancak bu düzenleme borçluya, ödeme tarihini takvime göre kesin olarak belirleme imkanını vermiyorsa borçluyu temerrüde düşürmek için ihtar gereklidir.

(3) Mütemerrit borçlunun alacaklısı sözleşmede öngörülen tarihten ya da ödeme süresinin sonunu takip eden günden itibaren, şart edilmemiş olsa bile faize hak kazanır.

(4) Sözleşmede ödeme günü veya süresi belirtilmemişse veya belirtilen süre beşinci fıkraya aykırı ise, borçlu aşağıdaki sürelerin sonunda ihtara gerek kalmaksızın mütemerrit sayılır ve alacaklı faize hak kazanır:

a) Faturada belirli vade özelliğini taşıyacak şekilde açık bir ödeme süresi belirtilmişse ödeme süresinin sonunda uygulama hakkı saklı kalmak üzere; Faturanın veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından alınmasını takip eden otuz günlük sürenin sonunda.

(...)

Gerekeç: Sözleşmede ödeme süresi düzenlenmiş olup bu düzenlemenin belirsiz vade niteliği taşıdığı hallerde ne şekilde hareket edileceği TTK'nın 1530. maddesinde açık değildir. Sözleşmedeki ödeme süresi düzenlemesi borçluya, ödeme tarihini takvime göre belirleme imkanını vermiyorsa uygulamanın ne şekilde olacağını net olarak belirlenmesi olası ihtilafları önleyecektir.

TTK'nın 1530/4-a maddesinde faturanın veya eş değer ödeme talebinin borçlu tarafından alınmasını takip eden otuz günlük sürenin sonunda borçlunun ihtara gerek kalmaksızın mütemerrit sayılacağı ve alacaklının faize hak kazanacağı düzenlenmiştir. Ancak uygulamada sıkça görülen fatura üzerinde ödeme vadesinin belirtildiği haller için bir istisnanın maddede açıkça yazılması olası ihtilafları önleyecektir. Bu kapsamda, faturada belirli bir vade özelliği taşıyacak şekilde açık bir ödeme süresi belirtilmişse bu ödeme süresinin sonunda borçlunun mütemerrit sayılacağı ve alacaklının faize hak kazanacağı hususunun maddeye eklenmesi faydalı olacaktır.